

Advies

Wijziging KLIP decreet

Brussel, 3 september 2013

Adviesvraag: voorontwerp van decreet houdende wijziging van het KLIP-decreet van 14 maart 2008, wat betreft de wijze van het afhandelen van een planaanvraag

Adviesvrager:

Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid

Ontvangst adviesvraag: 22 juli 2013

Adviestermijn: 30 dagen

Decretale opdracht: SERV-decreet 7 mei 2004 art. 11 (overlegfunctie)

Goedkeuring Commissie: 3 september 2013

Bekrachtiging raad: eerstvolgende bijeenkomst

De heer Kris Peeters
Minister-president van de Vlaamse regering,
Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid,
Landbouw en Plattelandsbeleid

Martelaarsplein 19

1000 BRUSSEL

contactpersoon
Peter Van Humbeeck
pvhumbeeck@serv.be

ons kenmerk
SERV_BR_20130903_KLIP_pvit

Brussel
3 september 2013

Voorontwerp van decreet houdende wijziging van het KLIP-decreet

Mijnheer de minister

Op 22 juli 2013 vroeg u de SERV om advies over bovenvermeld voorontwerp van decreet. Hieronder formuleert de SERV zijn advies, na een korte situering van het dossier onder voorbehoud van bekrachtiging door de Raad op zijn eerstvolgende bijeenkomst.

Situering

Het voorontwerp betreft een wijziging van het KLIP-decreet. Dat decreet wil schade aan kabels en leidingen door grondwerken vermijden. Daartoe werd een het KLIP ('Kabel en Leiding Informatie Portaal') ontwikkeld. Dat is een elektronisch informatie-systeem en internetportaal voor de ontsluiting en de uitwisseling van informatie over ondergrondse kabels en leidingen. Men wil zo de informatiedoorstroming verbeteren tussen de personen die grondwerken uitvoeren (de 'planaanvragers') en de personen die de kabels en leidingen beheren (vnl. nutsbedrijven).

De concrete operationalisering gebeurt in twee fasen. In een eerste fase (vanaf 2009) werd het mogelijk gemaakt voor de planaanvrager om via één elektronische aanvraag de plannen op te vragen bij alle beheerders die op de plaats van de werken kabels of leidingen hebben liggen. De planaanvrager ontvangt echter nog steeds de afzonderlijke plannen van de verschillende kabel- en leidingbeheerders en moet zelf al deze informatie integreren. In de tweede fase ('KLIP Digitale Fase') waartoe de Vlaamse regering op 16 november 2012 besliste, is voorzien dat niet alleen de planaanvraag, maar ook de uitwisseling van digitale kabel- en leidinginformatie centraal via het KLIP verloopt. Dat gebeurt volgens een uniform uitwisselingsformaat (IMKL of 'Informatie Model Kabels en Leidingen') met het Grootchalig Referentiebestand (GRB) als topografische referentiekaart. Uitgangspunt blijft dat de kabel- en leidingbeheerders hun eigen kabel- en leidinginformatie beheren maar dat zowel de planaanvragen als de planafhandeling via het KLIP verlopen. In de praktijk zal dit de vorm aannemen van een URL die aan de planaanvrager wordt opengesteld en waarop alle informatie van alle betrokken kabel- en leidingbeheerders in één digitaal plan wordt geïntegreerd.

Op 21 juni 2013 werd reeds een samenwerkingsovereenkomst ondertekend tussen alle betrokken actoren (zowel publieke als private) om het 'KLIP Digitale Fase' te realiseren. De overeenkomst bevat engagementen en principes voor samenwerking en over-

leg. Zo is onder meer voorzien in een structuur voor overleg en evaluatie waardoor er betrokkenheid en een zekere vorm van medebeheer is van directe belanghebbenden in alle stappen van de realisatie van het 'KLIP Digitale Fase'.

De voorliggende wijziging aan het KLIP-decreet wil deze tweede fase juridisch ondersteunen. Tegelijk worden een enkele andere aanpassingen aan het KLIP-decreet doorgevoerd. De belangrijkste aanpassingen betreffen:

- het inschrijven van de bijkomende functionaliteiten van het KLIP in de digitale fase (cf. supra);
- het inkorten van de wettelijke termijn voor de planafhandeling van 15 werkdagen (na het indienen van de planaanvraag) tot 7 werkdagen;
- de invoering van een betaling per planaanvraag. Momenteel is dit nog gratis. Voorgesteld wordt om een retributie in te voeren, in eerste instantie van 10€ per planaanvraag, met de mogelijkheid voor de Vlaamse Regering om het bedrag aan te passen of de retributie te moduleren.

Om alle betrokkenen de nodige tijd te geven, is voorzien dat de inwerkingtreding van het gewijzigde KLIP-decreet wordt bepaald wordt door de Vlaamse Regering. In de samenwerkingsovereenkomst wordt gesteld dat de verschillende partijen er zullen naar streven om de implementatiefase van KLIP Digitaal af te ronden tegen 31 december 2015. Vanaf 1 januari 2016 zou het wijzigingsdecreet dan volledig in werking moeten kunnen treden.

Advies

Hierna formuleert de SERV zijn belangrijkste opmerkingen bij het voorontwerp.

1. De SERV **verwelkomt het voorontwerp**. Het moet de nodige juridische onderbouw geven aan het 'KLIP Digitale Fase'. Die zal een belangrijke vooruitgang zijn ten opzichte van de huidige situatie. De volledige digitalisering is immers een goede zaak. Het zal toelaten om de dienstverlening te verbeteren: alles komt op één plan, dat bovendien sneller aan de planaanvragers ter beschikking wordt gesteld. De voorgestelde regeling laat ook toe om kosten te besparen en administratieve lasten te verminderen.
2. De SERV waardeert in het bijzonder ook de **projectmatige werkwijze** die werd en wordt gevolgd in dit dossier (duidelijk stappenplan, gefaseerde beslismomenten, gebruik van scenario's en roadmaps, reguleringsimpactanalyse...) en de wijze waarop de **betrokkenheid** van alle relevante belanghebbenden werd en wordt georganiseerd (consultaties, werkgroepen, externe stuurgroep... en voor de toekomst het samenwerkingsovereenkomst met een bestuurscomité en werkgroepen voor operationalisering en evaluatie). Deze aanpak heeft tijd geleverd, maar heeft ook opgeleverd.
3. Het systeem kan slechts goed werken als **alle kabel- en leidingbeheerders** 'mee doen'. Dit is nu verondersteld in het voorontwerp: er komt één digitaal plan en dat plan kan maar worden doorgestuurd aan de planaanvrager als alle informatie van de beheerders bij AGIV binnen is. Er moet inderdaad worden vermeden dat planaanvragers uiteindelijk toch de informatie in 2 of 3 keer ontvangen, omdat niet alle beheerders klaar zijn of even efficiënt werken. Er moet tegelijk ook worden vermeden dat planaanvragers langer dan de vooropgestelde termijn moeten wachten op het eengemaakte digitaal plan omdat sommige beheerders niet tijdig de informatie

aanleveren. Een stok achter de deur zijn alvast de boetes in het geval een beheerder de informatie niet tijdig verstrekt. Maar voor de planaanvragers is dat geen oplossing, ook omdat zij (eveneens op straffe van boetes) niet mogen starten met de uitvoering van de grondwerken totdat zij in antwoord op hun planaanvraag de informatie ontvangen hebben. Een planaanvrager kan eventueel ook schadevergoeding bekomen via de gemeenrechtelijke aansprakelijkheidsregels. Maar dat is niet zo eenvoudig. Belangrijker is dus dat alle beheerders zich engageren en volledig klaar zijn tegen eind 2015 om in het nieuwe systeem in te stappen, en uiteraard dat alle beheerders van kabels en leidingen ook daadwerkelijk in het KLIP geregistreerd zijn. De beschikbare tijd moet ook worden gebruikt om zoveel als mogelijk de fouten of gebreken in de bestaande plannen te corrigeren. Een fout plan wordt immers niet correct louter omdat het wordt gedigitaliseerd. De SERV vraagt dat de vorderingen terzake nauwgezet wordt opgevolgd in het kader van de samenwerkingsovereenkomst.

4. De SERV vindt het positief dat de **aansprakelijkheid** van AGIV door het voorontwerp wordt uitgebreid. Het AGIV blijft niet aansprakelijk voor foutieve, laattijdige of ontbrekende planaanvragen of voor foutieve of laattijdige informatie die verstrekt wordt door de beheerders, maar AGIV is voortaan wel verantwoordelijk voor een foutieve, laattijdige of ontbrekende informatiedoorstroming van het AGIV naar de planaanvragers, gelet op de belangrijke nieuwe taak die AGIV krijgt. De SERV vraagt daarnaast de nodige afstemming met het voorontwerp van decreet inzake aansprakelijkheid van netbeheerders¹.
5. Positief in het voorontwerp is tevens dat de **tijdsduur voor de planafhandeling** wordt ingekort, gelet op het feit dat een volledige digitale afhandeling mogelijk wordt. Het voorontwerp bevat wel een uitzondering ingeval in sectorreglementering andere termijnen zijn voorzien. Dan blijft de betrokken kabel- en leidingbeheerder van die langere termijn genieten. De SERV vraagt ten eerste dat (in de memorie van toelichting) wordt verduidelijkt om welke sectorwetgeving het concreet gaat, en om welke termijnen². Ten tweede heeft de SERV vragen bij de verhouding tussen het KLIP-decreet en die sectorwetgeving. De regeling die nu in het voorontwerp is opgenomen, is dat de sectorwetgeving voorrang heeft: de planaanvrager zal slechts informatie van het AGIV ontvangen na het verstrijken van alle termijnen die van toepassing zijn op de planaanvraag in kwestie (cf. het nieuwe artikel 11, § 1, 4^e lid)³. Volgens de SERV is het nu onduidelijk hoe de planaanvrager kan weten wat de concrete termijn zal zijn, hetgeen de klantvriendelijkheid niet ten goede komt.

¹ Cf. VR 2013 1907 DOC.0788, zie ook de SERV-adviezen van 8 juli 2013 en van 16 november 2012.

² De verwijzing naar 'toepasselijke sectorreglementering' (zowel in het bestaande KLIP-decreet als in het voorliggende voorontwerp) heeft naar verluidt in hoofdorde betrekking op het KB van 21 september 1988 betreffende de voorschriften en de verplichtingen van raadpleging en informatie bij het uitvoeren van werken in de nabijheid van installaties van vervoer van gasachtige en andere producten door middel van leidingen (hierin is een termijn opgenomen van 15 werkdagen vanaf de ontvangst van de aanvraag) en op art. 233, §3 van het ARAB en art. 188-05 van het AREI (met in beide gevallen een termijn van 7 werkdagen vanaf de ontvangst van de aanvraag). Er werd echter geen uitputtend onderzoek gedaan naar eventuele andere sectorale regels die afwijkende bepalingen of termijnen zouden bevatten.

³ Concreet: indien bij een planaanvraag ook een KLB aangeschreven wordt die onder het KB van 1988 valt, zal de planaanvrager uiterlijk 15 werkdagen (na ontvangst van aanvraag) de gevraagde informatie ontvangen.

Bovendien dreigt het voorgestelde systeem (één geïntegreerd plan, korte termijnen) te worden uitgehold door sectorale regelgeving aangezien niet kan worden uitgesloten dat er nieuwe sectorale regels zouden bijkomen of bestaande sectorale regels zouden worden aangepast. De SERV vraagt daarom dat wordt nagegaan of er wel uitzonderingen nodig zijn en bijgevolg of niet eerder de betrokken sectorwetgeving moet worden gewijzigd, in het geval van federale regelgeving in overleg met de federale regering en de andere gewesten, zodat er een éénduidige regeling ontstaat.

6. In het voorontwerp wordt voorgesteld om een **vergoeding** te vragen voor het gebruik van het KLIP voor planaanvragen. Deze vergoeding wordt ingevoerd onder de vorm van een retributie. In het voorontwerp is een bedrag van 10€ per planaanvraag ingeschreven, met de mogelijkheid voor de Vlaamse Regering om het bedrag aan te passen of de retributie te moduleren. De SERV heeft hierbij de volgende bemerkingen en suggesties.
 - Volgens de samenwerkingsovereenkomst en de memorie van toelichting is afgesproken dat de ontwikkelingskosten voor de bouw van de nieuwe KLIP-toepassing (+/- 2,8 mio euro, eenmalig) volledig worden gedragen door de Vlaamse overheid. De kosten voor exploitatie, beheer en onderhoud (+/- 1,2 mio euro per jaar) worden gedragen door de planaanvragers. Rekening houdend met een geschat aantal aanvragen van 185.000 per jaar, resulteert dit in 1.850.000 euro per jaar aan geïnde retributies, hetgeen meer is dan de vooropgestelde kosten die de retributie zou moeten dekken. Het verschil dient volgens de RIA om een reserve op te bouwen die moet toelaten om na 5 jaar de bestaande oplossing volledig te vernieuwen. Dat betekent dat in de toekomst de ontwikkelingskosten wél worden gedragen door de planaanvragers.
 - Voor de SERV is het belangrijk dat de omvang van de geïnde retributies in verhouding staat tot de kosten die de retributie moet dekken. Dit vereist, naast blijvende inspanningen om de kosten zo beperkt mogelijk te houden, maximale transparantie. De SERV adviseert dan ook dat er jaarlijks in detail zou worden gerapporteerd over de ontvangsten en kosten voor het KLIP en over de relatie tussen de retributie en de kosten. Dat wil echter niet zeggen dat het bedrag van de retributie bij wijze van spreken tot na de komma moet worden berekend. Het is immers ook belangrijk dat de retributies eenvoudig en voorspelbaar zijn en niet om de haverklap worden gewijzigd. De SERV vraagt dat er in elk geval grondig overlegd wordt met de belanghebbenden in het kader van de geplande evaluatie na één jaar en bij eventuele aanpassingen van de hoogte van de retributie.
 - De SERV ondersteunt dat de retributie kan worden gediversifieerd door de Vlaamse regering, maar vraagt dat ook dit zou gebeuren in overleg met alle belanghebbenden. Zo'n diversificatie moet ervoor zorgen dat de hoogte van de retributie voor een bepaalde (type)aanvraag zoveel mogelijk in verhouding staat tot de veroorzaakte kosten door die (type)aanvraag, zonder echter te vervallen in een veelheid aan tarieven of in administratieve complexiteit. De regeling blijft best eenvoudig en begrijpelijk.
 - De Vlaamse Regering krijgt de bevoegdheid om de nadere regels en praktische voorwaarden voor de inning van de retributie vast te stellen, alsook om een re-

geling vast te stellen voor de gevallen waarin de retributie niet of te laat betaald wordt. Er moet volgens de SERV worden vermeden dat (de termijn voor) de behandeling van een plaanvraag pas zou beginnen te lopen nadat (werd gecontroleerd dat) de retributie werd betaald.

7. Het voorontwerp zorgt voor een belangrijke **administratieve lastenvermindering** voor de plaanvragers (in de RIA geraamd op bijna 9 mio euro per jaar). De SERV vraagt dat ook in de verdere uitvoering van het decreet het beperken van de administratieve lasten en formaliteiten een belangrijk aandachtspunt blijft. De SERV denkt dan onder meer aan het format waarin de informatie zal aangeleverd worden (vereiste speciale software?) en aan de procedures voor de berekening en betaling van de retributies (cf. supra).

Hoogachtend

Pieter Kerremans
administrateur-generaal

Ann Vermorgen
voorzitter